

LIETUVOS RESPUBLIKOS LAIKINOJO SOLIDARUMO ĮNAŠO ĮSTATYMAS

2023 m. gegužės 9 d. Nr. XIV-1936
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą poveikį euro zonos ekonomikai, valstybės paramos ekonomikai skatinti priemonių taikymą, netipinį likvidžių lėšų perteklių kredito įstaigose, infliaciją, pinigų politikos pokyčius ir reikšmingą kredito įstaigų grynujų palūkanų pajamų augimą;

konstatuodamas, kad Rusijos Federacijos vykdoma atvira karinė agresija prieš Ukrainą turi reikšmingą neigiamą poveikį Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui;

atsižvelgdamas į tai, kad biudžeto politikos kontrolės institucija 2022 m. rugsėjo 20 d. paskelbė išvadą dėl išskirtinių aplinkybių, susidariusių dėl geopolitinės situacijos ir jos galimo neigiamo poveikio valdžios sektoriaus finansams, kaip jos suprantamos pagal Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą, nustatymo;

pabrėždamas pastaraisiais metais ypač padidėjusį poreikį imtis būtinų ir neatidėliotinių priemonių Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui stiprinti, įgyvendindamas įsipareigojimus, susijusius su priimančiosios šalies pajėgumų stiprinimu užtikrinant karinės infrastruktūros projektų, kuriais siekiama operatyviai užtikrinti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) sąjungininkų pajėgų priėmimą Lietuvoje pagal NATO aukščiausiojo lygio susitikime Madride 2022 metais priimtą susitarimą, įgyvendinimą,

p r i i m a š i įstatymą.

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis

1. Šis įstatymas nustato laikinąjį solidarumo įnašą (toliau – įnašas) į valstybės biudžetą, šio įnašo mokėtojus, šio įstatymo nustatyta tvarka gautų lėšų panaudojimo tikslą, įnašo apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo ir administravimo tvarką.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos (jos pareigūnų) ir šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyto įnašo mokėtojo (toliau – įnašo mokėtojas) santykiams, Valstybinės mokesčių inspekcijos (jos pareigūnų) vykdomai įnašo apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo kontrolei, įnašo mokėtojo konsultavimui įnašo mokėjimo klausimais, įnašo apskaičiavimo ir perskaičiavimo senačiai, įnašo nepriemokos išieškojimui ir permokos grąžinimui, baudų skyrimui ir delspinigių skaičiavimui už šio įstatymo pažeidimus *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūnų) ir mokesčių mokėtojų teisių ir pareigų, mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo kontrolės atliekant mokestinius tyrimus ir mokestinius patikrinimus, mokesčių mokėtojų konsultavimo mokesčių mokėjimo klausimais, mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties, mokestinės nepriemokos išieškojimo ir mokesčių permokos grąžinimo, mokesčių įstatymų pažeidimų ir atsakomybės už šiuos pažeidimus, mokesčio apskaičiavimo taikant turinio viršenybės prieš formą principą, mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, delspinigių dydžio ir jų skaičiavimo.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Grynosios palūkanų pajamos** – palūkanų pajamų ir palūkanų išlaidų (sąnaudų), apskaičiuotų pagal taikomus apskaitos standartus ir pateikiamų finansinėse ataskaitose, sudaromose pagal laikinojo solidarumo įnašo mokėtojo veiklą reglamentuojančius teisės aktus, skirtumas.

2. **Laikinis solidarumo įnašas** – šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytam įnašo mokėtojui nustatyta laikina pinigine prievole valstybei šiame įstatyme nustatytais lėšų naudojimo tikslais.

3. **Laikinojo solidarumo įnašo bazės skaičiavimo koeficientas** – santykis tarp laikinojo solidarumo įnašo mokėtojo priimtų ne finansų sektoriaus klientų – Lietuvos rezidentų indėlių, šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientų – Lietuvos rezidentų sąskaitose laikomų lėšų, taip pat šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientams – Lietuvos rezidentams suteiktų paskolų sumos, buvusios 2022 m. gruodžio 31 d., ir tą dieną buvusios visų laikinojo solidarumo įnašo mokėtojo priimtų ne finansų sektoriaus klientų indėlių, šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientų sąskaitose laikomų lėšų ir šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientams suteiktų paskolų sumos.

4. **Lietuvos rezidentas** – asmuo, kaip jis suprantamas pagal 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje su visais pakeitimais A priedo 1 skyriaus 1.30 papunktį.

5. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos bankų įstatyme, Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme, Lietuvos

Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatyme ir Mokesčių administravimo įstatyme.

3 straipsnis. Įnašo mokėtojai

Įnašą moka pagal Bankų įstatymą Lietuvos Respublikoje įsteigti ir veikiantys bankai, Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse (toliau – Europos Sąjungos valstybės narės) licencijuotų bankų ir užsienio bankų filialai, pagal Centrinų kredito unijų įstatymą veikiančių centrinių kredito unijų finansinės grupės.

4 straipsnis. Šio įstatymo nustatyta tvarka gautų lėšų panaudojimo tikslas

Šio įstatymo nustatyta tvarka gautos lėšos naudojamos karinio mobilumo ir dvigubo naudojimo (civilinėms ir karinėms reikmėms) transporto infrastruktūros, taip pat karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, pritaikymo ir (ar) sukūrimo projektams finansuoti.

5 straipsnis. Įnašo mokėjimo laikotarpis

Įnašo mokėjimo laikotarpis (toliau – mokėjimo laikotarpis), taikomas įnašą apskaičiuojant už 2023 metus, yra laikotarpis nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos iki 2023 m. gruodžio 31 d., o mokėjimo laikotarpis, taikomas įnašą apskaičiuojant už 2024 metus, – kalendoriniai metai, kurie baigiasi 2024 m. gruodžio 31 d.

II SKYRIUS

ĮNAŠO APSKAIČIAVIMAS, DEKLARAVIMAS, SUMOKĖJIMAS IR ADMINISTRAVIMAS

6 straipsnis. Įnašo bazės apskaičiavimas

1. 2023 metų mokėjimo laikotarpio įnašo bazė apskaičiuojama nuo einamojo mokėjimo laikotarpio įnašo mokėtojo finansinėse ataskaitose, sudaromose pagal jo veiklą reglamentuojančius teisės aktus, pateikiamų grynujų palūkanų pajamų, padaugintų iš įnašo bazės skaičiavimo koeficiento (toliau – koeficientas), kurios daugiau kaip 50 procentų viršija vidutinės 4 finansinių metų, prasidėjusių 2018 m. sausio 1 d. ir pasibaigusių 2021 m. gruodžio 31 d., grynujų palūkanų pajamas, padaugintas iš koeficiento. 2024 metų mokėjimo laikotarpio įnašo bazė apskaičiuojama nuo einamojo mokėjimo laikotarpio įnašo mokėtojo finansinėse ataskaitose, sudaromose pagal jo veiklą reglamentuojančius teisės aktus, pateikiamų grynujų palūkanų pajamų, padaugintų iš koeficiento, kurios daugiau kaip 50 procentų viršija vidutinės 4 finansinių metų,

prasidėjusių 2019 m. sausio 1 d. ir pasibaigusių 2022 m. gruodžio 31 d., grynujų palūkanų pajamas, padaugintas iš koeficiento.

2. Jeigu įnašo mokėtojas vykdo veiklą trumpiau negu šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atitinkamus 4 finansinius metus, apskaičiuojant įnašo bazę, neįtraukiami kalendoriniai metai, kuriais įnašo mokėtojas pradėjo vykdyti veiklą.

3. Jeigu įnašo mokėtojas po 2018 m. sausio 1 d. buvo reorganizuotas jungimo būdu, jo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atitinkamų 4 finansinių metų grynosios palūkanų pajamos iki reorganizavimo datos skaičiuojamos kaip reorganizavime dalyvavusių subjektų atitinkamo laikotarpio grynujų palūkanų pajamų suma. Jeigu prie centrinių kredito unijų finansinės grupės po 2018 m. sausio 1 d. prisijungė naujas narys, šios centrinių kredito unijų finansinės grupės šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atitinkamų 4 finansinių metų grynosios palūkanų pajamos iki naujo nario prisijungimo dienos skaičiuojamos kaip centrinių kredito unijų finansinės grupės ir iki prisijungimo atskirai veikusio nario atitinkamo laikotarpio grynujų palūkanų pajamų suma.

4. Apskaičiuojant įnašo bazę, neįtraukiamos palūkanų pajamos, gautos už 2023 m. sausio 1 d. ir vėliau sudarytas kreditavimo sutartis, išskyrus kreditavimo sutartis, sudarytas su finansų sektoriaus subjektais ir su įnašo mokėtoju susijusiais asmenimis.

5. Jeigu vidutinė šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atitinkamų 4 finansinių metų arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju atitinkamai trumpesnio laikotarpio grynujų palūkanų pajamų suma yra neigiama, apskaičiuojant įnašą, grynujų palūkanų pajamų suma prilyginama 0.

6. Įnašas nemokamas, jeigu įnašo mokėtojas atitinkamą mokėjimo laikotarpį patiria grynąjį nuostolį arba, jeigu sumokėjęs įnašą, patirtų grynąjį nuostolį.

7. Įnašo bazė sumažinama mokėjimo laikotarpiu įnašo mokėtojo Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo nustatyta tvarka sumokėtomis indėlių draudimo įmokomis į Indėlių draudimo fondą, padaugintomis iš koeficiento, ir 2014 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 806/2014, kuriuo nustatomos kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkymo vienodos taisyklės ir vienoda procedūra, kiek tai susiję su bendru pertvarkymo mechanizmu ir Bendru pertvarkymo fondu, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, su visais pakeitimais nustatyta tvarka sumokėtais įnašais į Bendrą pertvarkymo fondą, padaugintais iš koeficiento. Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų bankų filialų įnašo bazė sumažinama proporcingai mokėjimo laikotarpiu į kitos Europos Sąjungos valstybės narės indėlių garantijų sistemas sumokėtų indėlių draudimo įmokų ar į Bendrą pertvarkymo fondą sumokėtų įnašų, kurie skirti Lietuvos Respublikoje vykdomos veiklos įsipareigojimams vykdyti, dydžiui, padaugintam iš koeficiento. Šioje dalyje nustatyti atskaitymai atliekami, jeigu apskaičiuojant avansinį įnašą pagal šio įstatymo 8 straipsnį jie nebuvo atskaityti.

8. Jeigu įnašo mokėtojo einamuoju mokėjimo laikotarpiu gautos grynosios palūkanų pajamos, neįtraukiant šio straipsnio 4 dalyje nurodytų palūkanų pajamų, atėmus už einamąjį mokėjimo laikotarpį mokėtiną įnašą, tampa mažesnės už jo 2022 finansinių metų grynąsias palūkanų pajamas, padidintas 15 procentų, įnašo mokėtojo einamojo mokėjimo laikotarpio įnašo suma sumažinama tiek, kad einamojo mokėjimo laikotarpio grynosios palūkanų pajamos, neįtraukiant šio straipsnio 4 dalyje nurodytų palūkanų pajamų, atėmus už einamąjį mokėjimo laikotarpį mokėtiną įnašą, būtų ne mažesnės už jo 2022 finansinių metų grynąsias palūkanų pajamas, padidintas 15 procentų.

9. Įnašo bazė įnašo mokėtojams – Lietuvos Respublikoje įsteigtiems ir veikiantiems kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų bankų filialams – pagal šio straipsnio nuostatas apskaičiuojama nuo einamojo mokėjimo laikotarpio įnašo mokėtojo grynujų palūkanų pajamų, kurios gautos iš Lietuvos Respublikoje vykdomos veiklos ir kurios, šias grynujų palūkanų pajamas padauginus iš koeficiento, daugiau kaip 50 procentų viršija vidutines atitinkamų laikotarpių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, grynujų palūkanų pajamas, gautas iš Lietuvos Respublikoje vykdomos veiklos, šias grynujų palūkanų pajamas padauginus iš koeficiento.

10. Jeigu šio straipsnio 9 dalyje nurodytas įnašo mokėtojas šio straipsnio 1 dalyje nurodytais mokėjimo laikotarpiais (dalį šių laikotarpių) veikė kaip Lietuvos Respublikoje įsteigtas ir licencijuotas bankas, atitinkamos veiklos vykdymo laikotarpiais (dalį šių laikotarpių) gautos grynosios palūkanų pajamos sudedamos.

7 straipsnis. Įnašo tarifas

Apskaičiuojant įnašą, įnašo bazei taikomas 60 procentų tarifas.

8 straipsnis. Įnašo apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo tvarka

1. Įnašo mokėtojai moka avansinį įnašą. Avansinis įnašas mokamas už mokėjimo laikotarpio ketvirtį. Avansinis įnašas apskaičiuojamas nuo einamojo mokėjimo laikotarpio ketvirčio įnašo mokėtojo grynujų palūkanų pajamų, kurios, šias grynujų palūkanų pajamas padauginus iš koeficiento, daugiau kaip 50 procentų viršija 4 finansinių metų, prasidėjusių 2018 m. sausio 1 d. ir pasibaigusią 2021 m. gruodžio 31 d., kai avansinis įnašas mokamas už 2023 metų mokėjimo laikotarpį, arba 4 finansinių metų, prasidėjusių 2019 m. sausio 1 d. ir pasibaigusią 2022 m. gruodžio 31 d., kai avansinis įnašas mokamas už 2024 metų mokėjimo laikotarpį, grynujų palūkanų pajamų, šias grynujų palūkanų pajamas padauginus iš koeficiento, ketvirčių vidurkį, taikant šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytą tarifą ir *mutatis mutandis* taikant šio įstatymo 6 straipsnio 8 dalį. Avansinis įnašas gali būti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko nustatyta tvarka ir dydžiais mažinamas šio įstatymo

6 straipsnio 7 dalyje nurodytomis įmokomis ir įnašais, padaugintais iš koeficiento. Avansinio įnašo deklaracija pateikiama Valstybinei mokesčių inspekcijai ir avansinis įnašas sumokamas į valstybės biudžetą pasibaigus mokėjimo laikotarpio ketvirčiui, iki kito ketvirčio antro mėnesio paskutinės dienos.

2. Metinė įnašo deklaracija pateikiama Valstybinei mokesčių inspekcijai pasibaigus mokėjimo laikotarpiui, iki kitų kalendorinių metų birželio 15 dienos. Jeigu metinėje įnašo deklaracijoje nurodyta įnašo suma viršija sumokėtą to mokėjimo laikotarpio avansinių įnašų sumą, apskaičiuotas skirtumas sumokamas į valstybės biudžetą pasibaigus mokėjimo laikotarpiui, iki kitų kalendorinių metų birželio 15 dienos.

3. Avansinio įnašo deklaracijos ir įnašo deklaracijos formas, jų pildymo ir deklaracijų pateikimo tvarką nustato Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

9 straipsnis. Įnašo administravimas

1. Įnašą administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija.

2. Lietuvos bankas teikia Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją, reikalingą įnašui administruoti, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta ir su Lietuvos banku suderinta tvarka.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Ginčai dėl šio įstatymo taikymo nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Įstatymo galiojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas galioja iki 2025 m. birželio 17 d.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininkas iki 2023 m. birželio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šis įstatymas taikomas apskaičiuojant, deklaruojant ir mokant įnašą už mokėjimo laikotarpius, kurie baigiasi atitinkamai 2023 m. gruodžio 31 d. ir 2024 m. gruodžio 31 d.

4. Avansinis įnašas už 2023 metų II ketvirtį pagal šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalį apskaičiuojamas nuo grynujų palūkanų pajamų, gautų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos iki 2023 metų II ketvirčio pabaigos, jas lyginant su šiam laikotarpiui proporcingu laikotarpiu, taikomu

pagal šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalį apskaičiuojant įnašą už 2023 metų mokėjimo laikotarpio ketvirtį, proporcingai sumažinamą šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalyje nurodytomis įmokomis ir įnašais, padaugintais iš koeficiento, šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka (jeigu įnašo mokėtojas pasirinko sumažinti). Jeigu duomenys apie kiekvieną mėnesio, kurį šis įstatymas įsigaliojo, dieną gautas grynąsias palūkanų pajamas nerenkami, šį mėnesį gautos grynosios palūkanų pajamos apskaičiuojamos viso mėnesio gautas grynąsias palūkanų pajamas padalijant iš visų to mėnesio dienų skaičiaus ir padauginant iš dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos iki mėnesio pabaigos skaičiaus. Ši dalis *mutatis mutandis* taikoma ir apskaičiuojant 2023 metų mokėjimo laikotarpio įnašo bazę pagal šio įstatymo 6 straipsnį.

5. Iki šio įstatymo galiojimo pabaigos pradėtos, bet nebaigtos įnašo administravimo procedūros baigiamos administruoti pagal šio įstatymo nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda